

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าอิสระเรื่อง ระบบสอบวัดระดับความรู้ภาษาไทยออนไลน์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง สามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ การวัดและการประเมินผลการเรียน การวิเคราะห์ข้อสอบการสร้างแบบทดสอบ ทักษะการใช้ภาษาไทยและระบบฐานข้อมูลคลังข้อสอบ โดยแต่ละประเภทมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

2.1 การวัดและประเมินผลการเรียน

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

สงบ ลักษณะ (2523) ให้คำจำกัดความของคำว่า เกณฑ์ ดังนี้ เกณฑ์ คือ สิ่งที่กำหนดขึ้นสำหรับเปรียบเทียบการจัดประเภทต่างๆ เช่น เกณฑ์ของการทำผิดกฎหมาย เกณฑ์ของการเป็นคนซื่อสัตย์ เป็นมาตรฐานหรือเกณฑ์ของประเภทที่เป็นที่พึงปรารถนาในสังคม เช่น มาตรฐานของการเป็นผู้มีความสามารถทางภาษาไทย ในที่นี้กล่าวถึง ประโยชน์ของการกำหนดเกณฑ์ สามารถควบคุมมาตรฐานของการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างแท้จริง นั่นคือช่วยให้เราสามารถแยกการเรียนรู้ของเด็กได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆคือ ผู้เรียนได้ครบตามจุดประสงค์และผู้เรียนรู้ได้ไม่ครบ (Mastery and Non-Mastery) หรือผู้สอบผ่านกับผู้สอบไม่ผ่าน ช่วยให้เราตรวจสอบได้ว่าเด็กคนใดมีความสามารถขั้นต้นครบถ้วนและสามารถเรียนต่อไปได้ตามลำดับของการเรียนรู้ และใช้แยกผู้เรียนออกเป็นประเภทย่อยๆตามระดับปริมาณและคุณภาพของการเรียนรู้ได้ใช้เพื่อให้ระดับคะแนน A,B,C เป็นต้น

2.1.2 วิวัฒนาการของการกำหนดเกณฑ์

Lindvall และ Nitko (1975) มีแนวคิดว่ามี การสร้างข้อสอบจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สร้างขึ้น โดยอาศัยหลักสูตรและพฤติกรรมที่มุ่งหวังในแต่ละเนื้อหาวิชาที่ถือว่าเป็นข้อสอบอิงเกณฑ์ได้

Glaser (1963) Mager (1965) และ Popham (1973) มีแนวคิดว่าต้องมีคะแนนจุดตัด (Cut -off score) เพื่อจำแนกเด็กเป็น 2 ประเภท คือ ผู้เรียนรู้แล้วครบถ้วนกับผู้เรียนไม่รู้จักถ้วน

Harris และ Stewart (1971) ข้อสอบอิงเกณฑ์ที่แท้จริงต้องมีการสุ่มตัวอย่าง ข้อสอบเป็นตัวแทนของประชากรข้อสอบในจุดประสงค์ทั้งหมด หรือเป็นตัวแทนของกลุ่มพฤติกรรมทั้งหมดที่แสดงถึงคุณสมบัติตามจุดประสงค์นั้น ซึ่งเรียกกลุ่มข้อสอบแบบนี้ว่า Domain-Referenced Test เช่นการสุ่มข้อสอบ การบวก – ลบเลขสองหลักมา 10 ข้อ เวลาคิดคะแนนก็หาอัตราส่วนที่เด็กทำข้อสอบที่สุ่มมานั้นได้ถูกต้อง เช่น ทำข้อสอบได้ 16 ข้อ จากข้อสอบที่สุ่มมา 20 ข้อ อัตราส่วนที่ได้คือ $16/20 = 80$ แล้วใช้วิธีทางสถิติประมาณค่า (Estimate) ค่าที่แท้จริงที่เด็กจะทำข้อสอบได้ถูกต้อง ถ้าเด็กมีโอกาสได้ทำข้อสอบใน (Domain) ทั้งหมดวิธีสถิตินี้คือการใช้ Beta distribution approximation ตามแนว Bayesian Statistic หากการวัดผลและประเมินผล คือการจำแนกเด็กว่าใครเรียนรู้ได้ครบตามจุดประสงค์ ใครเรียนรู้ไม่ครบถ้วนจะต้องมีคะแนนจุดตัดเพื่อใช้แบ่งประเภทของผู้สอบตามสภาพเรียนรู้หรือตามพฤติกรรมที่ทำได้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วคะแนนจุดตัดคือเปอร์เซ็นต์ของจำนวนข้อสอบที่เด็กทำได้ถูกต้องในแต่ละจุดประสงค์

2.2 การวิเคราะห์ข้อสอบ

บุญเลิศ มาแสง และคณะ (2519) ได้นำเสนอประเด็นเรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ ความถนัดทางการเรียนผ่านการวิเคราะห์จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนใช้วิธีการสอบคัดเลือกคนที่เก่งและพร้อมทางวิชาการมากที่สุดเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ฉะนั้นการสอบคัดเลือกจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง สำคัญในแง่ของผู้สมัครสอบ เพราะเป็นเรื่องของผลได้ผลเสียในอนาคต และมหาวิทยาลัยในแง่ของประสิทธิภาพของวิธีการคัดเลือก กล่าวคือ เครื่องมือการคัดเลือกจะต้องมีประสิทธิภาพ เทียบตรง เชื่อมั่นได้ และให้ความยุติธรรมแก่ผู้สอบมากที่สุดในการพิสูจน์ว่าข้อสอบมีประสิทธิภาพในการคัดเลือกนักศึกษาเพียงใดนั้น แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ตรวจสอบว่าข้อสอบมีคุณภาพ หรือมีความเชื่อมั่น ได้ดีหรือไม่เพียงใด ขั้นที่ 2 ตรวจสอบว่าข้อสอบมีคุณภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ นั่นคือ ข้อสอบดังกล่าวนี้สามารถพยากรณ์ความสำเร็จทางการเรียนของผู้เข้าเรียนได้ดีหรือไม่เพียงใด ความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อสอบเป็นรายฉบับ
2. เพื่อหาความยากง่าย (Difficulty) ของข้อสอบทั้งเป็นรายฉบับ รายข้อและรายตัวเลือก
3. เพื่อหาอำนาจจำแนก (Discrimination power) ของข้อสอบเป็นรายฉบับ รายข้อและรายตัวเลือก

4. เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่ดีไว้ใช้เป็นข้อสอบมาตรฐานต่อไป

กระบวนการวิเคราะห์ข้อสอบที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้หรือไม่ มีความยากง่ายและอำนาจจำแนกเหมาะสมเพียงไร เพื่อเป็นประโยชน์ในการคัดเลือกข้อสอบที่ดีไว้และเป็นแนวทางในการปรับปรุงข้อสอบให้เป็นข้อสอบมาตรฐานให้การสอบคัดเลือกมีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

ต่าย เชิญฉวี (2523) กล่าวถึง ลักษณะของข้อสอบที่ดี ดังนี้

1. ต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) คือสามารถวัดในสิ่งที่เราต้องการจะวัด (Measure what to measure) ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ความเที่ยงตรง แบ่งออกได้เป็น 4 อย่าง คือ

- ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ ข้อสอบที่มีคำถาม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา
- ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ได้แก่ ข้อสอบที่วัด สมรรถภาพสมอง หรือพฤติกรรมด้านต่างๆ ได้ครบทุกพฤติกรรมตาม จุดมุ่งหมาย
- ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ได้แก่ ความเที่ยงตรง ตามสภาพที่เป็นจริงในขณะนั้น เช่น เด็กคนหนึ่งเวลาเรียนเข้าใจตอบ คำถามได้ดีก็ควรทำข้อสอบนั้นได้คะแนนดีด้วย
- ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) ได้แก่ ความเที่ยงตรง ในการทำนายผลในอนาคต ส่วนมากจะเป็นข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ จะต้องมีความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์สูง คือ เมื่อตอนสอบเข้านักเรียนที่ทำ คะแนนได้ดีเมื่อเรียนไปแล้วควรได้เกรดดีด้วย

2. มีความเชื่อมั่นได้ (Reliability) คือเป็นข้อสอบที่สามารถให้คะแนนคงที่ กล่าวคือ เมื่อนำไปสอบกับเด็กคนหนึ่งที่ครั้งๆก็ได้คะแนนเท่าเดิม ความเชื่อมั่นจะมากหรือน้อยโดยปกติจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- ความชัดเจนของคำสั่งชี้แจง ข้อสอบที่มีคำสั่งชี้แจงจะให้ค่าความเชื่อมั่น สูงกว่าข้อสอบที่มีคำสั่งชี้แจงไม่ชัดเจน
- การกระจายของคะแนน ข้อสอบที่มีคะแนนกระจายมากจะให้ค่าความ เชื่อมั่นสูงกว่าข้อสอบที่มีคะแนนกระจายน้อย
- จำนวนข้อของข้อสอบ ข้อสอบที่มีจำนวนข้อมากจะให้ค่าความเชื่อมั่นสูง กว่าข้อสอบที่มีจำนวนข้อน้อย

- โอกาสที่จะตอบถูกโดยการเดาข้อสอบที่มีโอกาสตอบถูกโดยการเดาได้ง่ายค่าความเชื่อมั่นจะลดลง
 - ความยาก-ง่ายของข้อสอบ ข้อสอบที่ยากเกินไปและข้อสอบที่ง่ายเกินไปจะไม่มีผลต่อความเชื่อมั่นจึงไม่มีประโยชน์ควรตัดทิ้งได้
 - ความแตกต่างของผู้เข้าสอบ ถ้าผู้เข้าสอบมีความสามารถแตกต่างกัน ยากจะให้ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าที่ไปสอบกับเด็กที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน
 - ความคล้ายคลึงของเนื้อหาวิชาที่ออกสอบ ข้อสอบที่มีเนื้อหาวิชาเดียวกัน หรือมีความคล้ายคลึงกันย่อมให้ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าข้อสอบที่มีเนื้อหาวิชาแตกต่างกัน
 - ประเภทของข้อสอบ ข้อสอบประเภท Speed Test จะให้ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าข้อสอบประเภท Power Test
 - ความเที่ยงตรงของการให้คะแนน ข้อสอบใดที่มีความเป็นปรนัยมากย่อมให้ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าข้อสอบที่มีความเป็นปรนัยน้อย
 - เกี่ยวกับตัวผู้เข้าสอบเอง ความไม่คุ้นเคยกับแบบทดสอบอารมณ์ ความวิตกกังวล การเจ็บป่วย เหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
3. มีความยุติธรรม (Fair) คือ คำถามไม่เปิดช่องทางให้เด็กฉลาดใช้ไหวพริบเดาได้ถูกต้องและไม่ช่วยเด็กโชคดีเกินข้อสอบได้
4. มีความเป็นปรนัย (Objectivity) ได้แก่ ข้อสอบที่มีความเด่นชัดในเรื่องต่อไปนี้ มีความเด่นชัดในตัวคำถาม คือ ไม่ว่าใครอ่านก็ตามที่รู้คำถามอะไรได้ตรงกัน
- มีความเด่นชัดในการให้คะแนน คือ ไม่ว่าให้ใครตรวจให้คะแนนก็ได้ผลเท่ากัน
 - มีความเด่นชัดในการตีความหมายของคะแนน คือ คนที่ได้คะแนนสูงย่อมเก่งกว่าคนที่ได้คะแนนต่ำกว่า
5. มีความยาก-ง่ายพอเหมาะ (Difficulty) ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อควรมีความยาก-ง่าย และทั้งฉบับควรมีความยาก-ง่าย
6. มีอำนาจจำแนกสูง (Discrimination) คือสามารถแยกเด็กได้ว่าใครเก่งใครอ่อน ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรมีค่าอำนาจจำแนก
7. มุ่งคำถามเฉพาะเจาะจง (Definite) คือทั้งตัวคำถาม และคำตอบ มุ่งถามวัดตรงจุด คำถามไม่กำกวม คำตอบที่ถูกต้องมีเพียงตัวเดียว

8. จะต้องถามลึก (Searching) คือไม่วัดแต่เพียงเนื้อความผิวเผิน หรือวัดความจำเท่านั้น ควรถามให้เด็กได้นำความรู้ที่ไปใช้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ หรือประเมินค่า

9. ต้องมีความช่วยผู้ให้เด็กอยากทำ (Examplary) คือเป็นข้อสอบที่มีล่อ มีชน ปลุกให้เด็กทำด้วยความตื่นเต้น

10. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือเป็นข้อสอบที่วัดได้จริง ประหยัด เศรษฐกิจ เวลา แรงงาน เงิน ฯลฯ เป็นต้น

2.2.1 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ข้อสอบ

1. ทำให้ประหยัดเวลาในการออกข้อสอบครั้งต่อไป
2. ทำให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เรียน
3. ผลการวิเคราะห์จะบอกครูให้ทราบว่า ข้อสอบดี ๆ นั้นจะต้องเขียนอย่างไร ใช้ภาษาอย่างไร ถามวัดด้านไหน ฯลฯ ตลอดจนตัวเลือกใดดีไม่ดี จะเขียนหรือปรับปรุงอย่างไร
4. เป็นแนวทางในการสร้างข้อสอบมาตรฐาน และสร้างธนาคารข้อสอบ (Item Bank)

ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยครูจันทระเกษม (2517) ได้เสนอแนวทางการทำธนาคารข้อสอบ (Item Bank) ดังนี้ ชั้นที่ 1 ชั้นในการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรนับว่าเป็นขั้นเริ่มต้นในการทำ Standardized Tests เพราะจะทำให้ ข้อสอบที่ใช้สอบนั้นมีความเป็นมาตรฐาน Content Validity หมายถึงความเที่ยงตรงที่ข้อสอบที่ออกวัดเนื้อหาวิชาการได้ครอบคลุมหลักสูตร ข้อสอบที่ออกวัดสามารถจะถามเนื้อหาวิชาได้กว้างขวางทุกบททุกตอน พุงดง่ายๆก็คือข้อสอบสามารถที่จะเป็นตัวแทนหลักสูตรภาคเนื้อหาวิชาไปได้อย่างดี เช่น ในหลักสูตรมี 10 บทเรียน 1 บทเรียนมี 10 หน้า การออกข้อสอบให้มี Content Validity เช่น ออกข้อสอบหน้าละ 2 ข้อในข้อสอบก็จะมีทั้งหมด 200 ข้อ การออกข้อสอบให้ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการเขียนข้อสอบของผู้ออกข้อสอบที่ดีจะสามารถวัดเนื้อหาวิชาได้อย่างละเอียด และครอบคลุมหลักสูตร

ข้อสอบจะสามารถวัดพฤติกรรมทางสมองได้ครบทุกแง่ทุกมุม หมายถึงว่าข้อสอบมิใช่จะถามแต่ความรู้ความจำได้เพียงอย่างเดียว ข้อสอบจะมีถามทั้งความรู้ความจำ ความเข้าใจ ความคิด ซึ่งในที่นี้หมายถึง ความสามารถในการนำไปใช้ ความสามารถทางด้านวิเคราะห์ ความสามารถทางด้านการสังเคราะห์และความสามารถทางด้านการประเมินคุณค่า

ขั้นที่ 2 ขั้นในการสร้างคำถาม การสร้างคำถามที่จะใช้สอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดจะสร้างตามน้ำหนักตัวเลขของการวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างข้อคำถาม ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2 จะมีปริมาณพอๆกัน แต่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันสิ่งที่สำคัญอยู่ที่ผู้เขียนจะต้องรู้จักหลักการสร้างข้อคำถาม

- จะสร้างข้อคำถามวัดความรู้ ความจำให้ได้ดีต้องทำอะไร
- จะสร้างข้อคำถามวัดความเข้าใจให้ได้ดีต้องทำอะไร
- จะสร้างข้อคำถามวัดความคิดให้ได้ดีต้องทำอะไร
- ผู้สร้างจะต้องรู้หลักการสร้างข้อคำถาม แบบเลือกตอบสรุปได้เป็นข้อย่อยๆดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล เทคนิคการวัดผล, หน้า 125)
- ประโยคคำถามต้องสมบูรณ์
- เน้นเรื่องที่จะถามให้ชัดเจนตรงจุด
- ถามข้อละปัญหา
- ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับเด็ก
- อย่าใช้คำฟุ่มเฟือย
- เรียงลำดับตัวเลือกที่เป็นตัวเลข
- ไม่ควรใช้คำถามปฏิเสธหรือปฏิเสธซ้อน
- ใช้ตัวเลือกปลายเปิดให้เหมาะสม
- พยายามใช้รูปภาพมาก ๆ
- ใช้คำถามให้คุ้มงานสอบ
- ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว
- เขียนทั้งตัวถูกและตัวผิดให้ถูกหรือผิดตามหลักวิชาการ
- เขียนตัวเลือกให้เป็นอิสระขาดจากกัน
- ควรมีตัวเลือก 4 – 5 ตัว
- อย่าแนะคำตอบ เช่น ออกคำถามวัดซ้ำ ตัวถูกผิดยาวไม่สม่ำเสมอกัน ถามเรื่องที่เด็กคล่องปากอยู่แล้ว ฯลฯ การสร้างข้อสอบล้วนแล้วแต่ต้องจำหลักการเขียนข้อสอบทั้งความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ความคิดให้ได้เสียก่อนแล้วนำไปประยุกต์กับวิชาที่จะออกข้อสอบ

2.3 ทฤษฎีการสร้างแบบทดสอบ

เมื่อกล่าวถึงการทดสอบ เขาวดี วิบูลย์ศรี (2539) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่าการทดสอบหมายถึงการเสนอสิ่งเร้าชุดใดชุดหนึ่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องตอบสนองตามวิธีมาตรฐานที่กำหนดไว้เพื่อนำผลการตอบสนองมากำหนดเป็นคะแนน ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นตัวเลขแสดงปริมาณบอกลักษณะของพฤติกรรม

ภัทรา นิคมานนท์ (2538) กล่าวว่า การทดสอบเป็นการใช้เครื่องมือวัดประเภทหนึ่งเรียกว่า แบบทดสอบเพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่ต้องการวัด เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ไม่ใช่อยู่ที่เพื่อการสะสมความรู้เพียงอย่างเดียว แต่เพื่อให้เกิดความสามารถในด้านต่างๆ ดังนั้นการสร้างแบบทดสอบความสามารถการใช้ภาษานั้น ควรมุ่งเน้นทดสอบความสามารถใช้ทักษะทางภาษา เพื่อแก้ปัญหาเผชิญหน้าและเนื้อหาข้อสอบควรเน้นความเป็นจริงที่พบเห็นบ่อยๆในชีวิตประจำวันด้วย

ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยครูจันทระเกษม (2517) แบบทดสอบมาตรฐานมีหน้าที่แตกต่างกัน บางฉบับจะเป็นคู่มือ บางฉบับอาจจะมีประโยชน์สำหรับสอบ เพื่อวินิจฉัยความเก่ง – อ่อน ของนักเรียน บางฉบับมีหน้าที่สอบเพื่อตัดสินผลการเรียน บางฉบับก็มีหน้าที่สำหรับสอบคัดเลือกเด็กนักเรียน แบบทดสอบจะได้มาภายหลังจากการสร้างธนาคารข้อสอบเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้งสิ้น และข้อสอบในธนาคารก็ยังมีประโยชน์ต่อไป ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการใช้ข้อสอบ

ดร.ณ หาญตระกูล และนิโลบล นิมกิจรัตน์ (2528) แบบทดสอบหมายถึงเครื่องมือที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย ข้อคำถามหรือสถานการณ์เพื่อนำไปใช้ในการวัดคุณภาพความสามารถ ทักษะ หรือความรู้ของผู้เรียน

อุทุมพร จามรمان (2536) แบบทดสอบมาตรฐาน คือ แบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญสร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามหลักการวัดผลมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ มีการใช้ทดสอบกับกลุ่มใหญ่ ครอบคลุมลักษณะต่างๆที่ต้องการวัด มีการพิสูจน์ถึงความเชื่อถือได้ และมีระบบการให้การทดสอบและการตีความคะแนนทดสอบที่ชัดเจน แน่นอน สม่ำเสมอ

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2540) ได้กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลต้องตรงกับจุดมุ่งหมายต้องคำนึงถึงคุณธรรม การแปรผลและประเมินผลต้องถูกต้อง

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2539) การสร้างแบบทดสอบควรเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยตามแนวของบลูมและคณะ (Bloom et al, 1956) โดยแบ่งคำถามที่เป็นข้อตามระดับความรู้ของผู้เรียน

อรุณี วิริยะจิตรา (2532) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบ เพื่อวัดความสามารถการใช้ภาษาว่า

- ภาษาที่นำมาใช้ในการทดสอบ ควรเป็นภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น ภาษาที่ใช้ในการเขียนบทความ สื่อโฆษณา หนังสือพิมพ์ เป็นต้น
- ภาษานั้นควรเป็นข้อความที่ต่อเนื่องในเชิงของการให้บริบทมีความสัมพันธ์ของข้อความแสดงหน้าที่ของภาษา
- ภาษาที่นำมาใช้ ควรเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม เช่น การแสดงบทบาทของคู่สนทนา สถานการณ์ รูปแบบภาษา เป็นต้น
- การทดสอบมีจุดมุ่งหมายเพื่อ วัดทักษะการใช้ภาษาตามเนื้อหา ไม่ใช่วัดความรู้ด้านกฎไวยากรณ์ของภาษา

สุธรรม์ จันทร์หอม (2523)แบบทดสอบชนิดต่างๆ ชนิดของคำถามในการทดสอบแต่ละครั้ง ครูสามารถเลือกใช้แบบของคำถามได้หลายแบบตามความเหมาะสมและความถนัดแบบต่างๆของคำถามมีดังนี้

2.3.1 แบบความเรียง (Essay Type)

ข้อสอบแบบนี้ประกอบด้วยคำถามจำนวนไม่กี่ข้อ แล้วให้ผู้สอบต้องเขียนยาวๆ เหมือนการเขียนเรียงความ ความยาวของการตอบไม่จำกัด อาจต้องตอบตั้งแต่ครึ่งหน้ากระดาษไปจนถึงหลายหน้ากระดาษได้ จึงลำบากแก่การตรวจให้คะแนน บางคนจึงเรียกคำถามแบบนี้ว่าแบบอัตนัย

1. ข้อดีของข้อสอบแบบเรียงความ

- สร้างได้ง่าย
- ดำเนินการสอบได้ง่าย
- สามารถวัดความคิดระดับสูงได้ดี
- ใช้ทดสอบได้แทบทุกเนื้อเรื่อง
- ผู้สอบเคาได้ยาก
- เหมาะที่จะใช้วัดความคิดและการใช้ภาษาไปในตัว

2. ข้อเสียของข้อสอบแบบเรียงความ

- ตรวจให้คะแนนยาก
- คะแนนขาดความเชื่อมั่น

- ออกให้คลุมเนื้อหาได้ยากจึงขาดความเที่ยงตรง
- นำผลไปวิเคราะห์หรือปรับปรุงได้ยาก
- ภาษามีส่วนในการสอบด้วย จึงทำให้ขาดความเที่ยงตรง
- ขาดความยุติธรรม
- ก่อนข้างยากสำหรับเด็กทั่วไป

3. วิธีปรับปรุง ข้อสอบแบบเรียงความให้มีประสิทธิภาพ

- ข้อเดียวควรถามเรื่องเดียว หรือถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันก็最好不要ถามหลายประเด็นจนเกินไป
- ควรเขียนคำถามให้เจาะจง ชัดเจนสามารถเข้าใจตรงกันได้ง่าย
- ควรถามตอนที่สำคัญๆ ไม่ควรถามเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- ควรกำหนดเวลาให้เหมาะสมกับการตอบ
- พยายามออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชา
- ควรระมัดระวังเรื่องการให้เลือกทำ
- ถ้าทำได้ แต่ละข้อควรมีความยากง่ายปานกลางและให้คะแนนเต็มเท่ากัน
- ควรมีเฉลยหรือมีเกณฑ์สำหรับการตรวจไว้ล่วงหน้า
- การตรวจถ้ามีเวลาควรอ่านเพื่อแบ่งกลุ่มใหญ่ๆ ก่อนการให้คะแนนจริง
- ต้องมั่นใจว่าผู้ตอบไม่มีปัญหาทางภาษาและลายมือ และผู้ตรวจมีเวลาพอสำหรับตรวจ

2.3.2 ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ (Short Answer)

แบบนี้มีลักษณะคล้ายแบบความเรียงซึ่งแตกต่างกันตรงที่เปิดโอกาสให้เขียนตอบสั้นๆ ขนาดวรรคเดียวประโยคเดียวหรือไม่เกิน 2-3 ประโยค ส่วนมากจะมีช่องว่างไว้สำหรับตอบท้ายคำถามทุกคำถามแล้ว

1. ข้อดีของข้อสอบแบบตอบสั้นๆ

- คล้ายข้อดีของข้อสอบแบบความเรียงแทบทุกประการ
- สามารถออกได้ครอบคลุมเนื้อหาได้มากขึ้น
- มีความเที่ยงตรงสูงขึ้น
- มีความเชื่อมั่นสูงขึ้น
- มีความยุติธรรมมากขึ้น
- ปรนัยมากขึ้น

2. ข้อเสียของข้อสอบแบบตอบสั้นๆ

- สร้างได้ยากกว่าแบบความเรียง
- ยังมีลักษณะค่อนข้างยากสำหรับเด็ก
- ตรวจสอบให้คะแนนได้ยาก
- หลักการสร้างข้อสอบแบบตอบสั้นๆ
- เขียนคำถามให้เป็นประโยคสมบูรณ์
- ควรมีช่องว่างให้ตอบตอนท้ายข้อของแต่ละข้อ
- คำถามต้องเจาะจงและชัดเจน
- การตรวจสอบให้คะแนนต้องคำนึงถึงความรู้และเจตนาของผู้ตอบ

2.3.3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion)

ข้อสอบประเภทนี้จะเขียนคำถามไว้เป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ โดยจะมีช่องว่างให้เติมประมาณหนึ่งหรือสองแห่งในแต่ละข้อ สิ่งที่จะต้องตอบหรือเติมอาจเป็นวลี ตัวเลข หรือสัญลักษณ์

1. ข้อดีของข้อสอบแบบเติมคำ

- สร้างได้ง่าย
- คะแนนที่สอบมีความเป็นปรนัย
- มีความเชื่อมั่นสูง
- ออกได้ครอบคลุมเนื้อหาได้ดีขึ้นทำให้เกิดความเที่ยงตรง
- ลดการเดาได้มาก
- ข้อเสียของข้อสอบแบบเติมคำ
- ค่อนข้างยากสำหรับเด็กทั่วไป
- ปัญหาในการตรวจสอบให้คะแนน
- คำถามอาจไม่เป็นปรนัย ผู้สอบอาจตีความต่างกันได้
- วัดสมรรถภาพได้ไม่ลึกนัก

2. หลักการสร้างข้อสอบแบบเติมคำ

- เขียนข้อความเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์
- อาจให้เติมหน้า กลาง หรือท้ายประโยคก็ได้
- อาจให้ตอบในตัวข้อสอบหรือในกระดาษคำตอบก็ได้

- ข้อเดียวควรให้เต็มได้ทีเดียว หรือคู่เดียวของคำที่กำหนดให้และให้หนึ่งคะแนนเท่านั้น
- ระวังการใช้คำที่จะตีความได้หลายอย่าง

2.3.4. ข้อสอบแบบถูก-ผิด (True-False)

ข้อสอบแบบถูก-ผิดเป็นข้อสอบที่มีลักษณะมุ่งถามให้ผู้สอบตอบได้สองทางเลือก เช่น ถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นต้น ปัญหา มักจะเป็นประโยชน์ที่อ่านได้ความสมบูรณ์ แล้วให้ผู้สอบพิจารณาว่า ถูกหรือผิด วิธีตอบอาจจะทำให้ทำเครื่องหมาย ถูก และ ผิด หน้าคำถามหรือตอบในกระดาษคำตอบต่างหากก็ได้ ถ้าให้ตอบในกระดาษคำตอบ การตรวจให้คะแนนจะทำให้สะดวกยิ่งขึ้น

1. ข้อดีของข้อสอบแบบถูก-ผิด

- สร้างได้ง่าย
- ตรวจได้ง่าย
- ออกได้มากข้อทำให้ครอบคลุมเนื้อหาได้
- เหมาะกับบางเรื่องและบางระดับชั้น

2. ข้อเสียของข้อสอบแบบถูก-ผิด

- เด็กมีโอกาสเดาได้ ทำให้ความเชื่อมั่นของคะแนนมีน้อย
- อาจจะง่ายเกินไปสำหรับนักเรียนระดับสูงๆ
- วัดสมรรถภาพลึกๆ ไม่ได้
- หลักการสร้างข้อสอบแบบถูก-ผิด
- เขียนข้อความที่ใช้ถามให้ชัดเจนตามหลักไวยากรณ์
- ข้อหนึ่งๆควรมีประเด็นสำคัญเพียงประเด็นเดียว
- ไม่ถามบางเรื่องที่ตัดสินไม่ได้
- ไม่ควรใช้คำปฏิเสธซ้อน
- จำนวนข้อถูกและผิดควรมีสัดส่วนเท่าๆกัน
- ข้อถูกและผิดไม่ควรเรียงกันอย่างมีระบบ
- ควรถามหลายๆข้อเพื่อป้องกันการเดา
- เกณฑ์การตัดสินควรตั้งไว้สูงๆ

2.3.5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching)

ลักษณะทั่วไปของข้อสอบฉบับนี้ประกอบด้วยข้อความหรือคำสองชุด ซึ่งมีความสัมพันธ์กันหรือเกี่ยวข้องกันอย่างไรอย่างหนึ่ง แล้วนำมาพิมพ์ไว้เป็นสองชุดหรือสองข้าง ให้สลับที่กันอย่างไม่เป็นระบบ ชุดตัวเลือก (Response) ที่ใช้สำหรับเลือกตอบไปนิยมให้มียมากกว่าชุดอื่น (Premise)

1. ข้อดีของข้อสอบแบบจับคู่

- เหมาะกับเนื้อหาบางประเภท
- สร้างได้ง่ายและตรวจได้ไม่ยากนัก

2. ข้อเสียของข้อสอบแบบจับคู่

- ใช้ได้ในวงจำกัด
- วัดสมรรถภาพสูงๆ ได้ยาก
- ค่าของคะแนนกระจายไม่เท่าเทียมกัน ทำให้ความเชื่อมั่นต่ำ

3. หลักการสร้างข้อสอบแบบจับคู่

- เลือกคำหรือข้อความที่สัมพันธ์กันเป็นคู่ๆ
- เพิ่มคำหรือข้อความในชุดที่เป็นตัวเลือกให้มากกว่าชุดอื่นประมาณ 50% ของชุดอื่น
- จำนวนคำถามแต่ละชุดควรอยู่ระหว่าง 5-10 คำ
- เนื้อหาควรอยู่ในเรื่องเดียวกัน
- ควรบอกด้วยว่าตัวเลือกแต่ละตัวจะถูกเลือกครบ หรือนำไปจับคู่ได้กี่ครั้ง

2.3.6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Choices)

ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือตัวคำถามและคำตอบหรือตัวเลือก ดังนั้น ในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบให้เป็นปรนัยนั้นต้องพยายามแก้ไขข้อบกพร่องต่อไปนี้

- เขียนคำถามให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ ไม่ควรสร้างตัวคำถามให้เป็นแบบอ่านต่อความนอกจากจำเป็นจริงๆ เพราะการถามด้วยประโยคสมบูรณ์จะทำให้ความหมายจำเพาะเจาะจงขึ้น
- เน้นจุดที่จะถามให้ชัดเจน ไม่ควรคลุมเครือ หรือถามวนเวียน
- ข้อเดียวถามเรื่องเดียว คือพยายามเขียนตัวคำถามและตัวเลือกให้เป็นเอกพันธ์ในเรื่องเดียวกัน

- ตัวคำถามและตัวเลือกไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือย
- ไม่ควรใช้คำถามปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ หรือใช้คำปฏิเสธถ้าไม่จำเป็น
- ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว
- เขียนทั้งตัวถูกและตัวผิดให้ถูกหรือผิดตามหลักวิชาการ
- เขียนตัวเลือกให้เป็นอิสระจากกันคือ อย่าให้ตัวเลือกมีทั้งตัวถูกและตัวผิดก้าวก่ายกันหรือมีความหมายสับสนเนื่องสัมพันธ์กัน หรือ ครอบคลุมเหลือมทับกัน
- หลบเลี่ยงการชี้แนะคำตอบคือ คำถามข้อแรกๆแนะคำตอบข้อหลังๆ สุด
- เขียนข้อความที่เป็นตัวถูกให้มีความยาวเท่ากับตัวเลือกอื่นๆ
- ตัวเลือกที่เป็นตัวถูกไม่ควรใช้คำซ้ำ หรือเสียงซ้ำกันกับตัวคำถาม
- ตัวเลือกที่เป็นตัวถูกไม่ควรใช้ศัพท์และภาพที่แปลกสะดุดตา
- ตัวถูกและตัวรวมไม่ควรถูกเด่นและผิดเด่นจนเกินไป
- คำถามและตัวเลือกควรเกี่ยวพันในเรื่องเดียวกัน
- หลบเลี่ยงคำถามที่เด็กคล่องปากอยู่แล้ว
- เรียงลำดับที่เป็นตัวเลข หรือ พ.ศ. ควรเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก หรือ มากไปหาน้อย ถ้าเป็นข้อความควรจะเรียงจากสั้น ไปหายาว
- กระจายตำแหน่งตัวถูกคือให้มีคำตอบถูกในตัวเลือก ก. ข. ค. ง. และ จ. พอๆ กัน
- ไม่ควรใช้ตัวเลือกปลายเปิดถ้าไม่จำเป็น
- ตั้งแต่ระดับมัธยมขึ้นไปควรรู้ 5 ตัวเลือก
- ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับของผู้สอน
- คำถามบางข้อถ้ามีภาพประกอบจะทำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 ทฤษฎีการทำคลังข้อสอบ

อุทุมพร จามรมาน (2536)คลังข้อสอบ การทำคลังข้อสอบเพื่อการลดภาระการออกข้อสอบของอาจารย์ลง การที่อาจารย์ออกข้อสอบหลายครั้งเป็นระยะเวลาต่อเนื่องกัน น่าจะทำให้อาจารย์มีข้อสอบสะสมไว้มากพอที่จะนำมาสร้างระบบคลังข้อสอบได้ การทำคลังข้อสอบมิใช่ของยาก แต่ต้องอาศัยความอดทนและความพยายามที่ต่อเนื่อง การทำคลังข้อสอบประกอบด้วย การมีข้อสอบที่อาจารย์ได้วิเคราะห์ค่าสถิติความยากและอำนาจจำแนกเป็นรายข้อไว้แล้ว นำมาพิมพ์หรือบันทึกลงในกระดาษขนาด 5 นิ้ว x 7 นิ้วซึ่งในบัตรดังกล่าวแบ่งเป็น

2 ส่วน ส่วนบนเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสอบ ส่วนล่างเป็นข้อสอบพร้อมทั้งคำเฉลย ในส่วนบนทำการบันทึกสาระที่เกี่ยวข้อง คือ ชื่อวิชาและหน่วยเนื้อหาของข้อสอบข้อนี้

- ประเภทของข้อสอบ เป็นข้อสอบแบบอัตนัย หรือปรนัย
- วัน เดือน ปี ที่ทดสอบให้บันทึกทุกครั้งที่ใช้ข้อสอบนี้
- จำนวนผู้สอบที่สอบข้อสอบข้อนี้
- เปอร์เซนต์สอบผ่าน คือ จำนวนคนที่ตอบข้อสอบข้อนี้ได้ถูกคิดเป็นอัตราส่วนร้อย
- อำนาจจำแนก คือ จำนวนคนในกลุ่มเก่งลบด้วยจำนวนคนในกลุ่มไม่เก่ง แล้วหารด้วยจำนวนคนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยปกติให้จำนวนคนในกลุ่มเก่งเท่ากับกลุ่มไม่เก่ง เพื่อ่ายในการคำนวณ
- พฤติกรรมที่วัด ได้แก่ พฤติกรรมตามปริเขตของจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ได้แก่ พุทธิ จิตต และพลังทักษะ
- หมายเหตุ ในกรณีที่ต้องการบันทึกสาระเพิ่มเติม
- เฉลย คือ คำตอบที่ถูกต้อง ในกรณีที่เป็นข้อสอบแบบเป็นปรนัย ถ้าเป็นข้อสอบเป็นอัตนัยให้สรุปเป็นประเด็นที่เป็นคำตอบพร้อมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนด้วย

บัตรดังกล่าวนี้ใช้เฉพาะข้อสอบ 1 ข้อ เมื่อได้จำนวนมากพอ นำมาจัดเรียงทำระบบการเรียงบัตร เพื่อ่ายต่อการค้นคว้า โดยแยกตามหน่วยและพฤติกรรมที่วัด และเมื่อต้องการข้อสอบก็อาศัยแผนการออกข้อสอบเป็นตัวดึงข้อสอบ กล่าวคือ ใช้ตาราง 2 มิติที่ประกอบด้วยเนื้อหาของวิชาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด กำหนดจำนวนข้อสอบและเลือกกลุ่มข้อสอบ โดยดึงบัตรที่มีข้อสอบดังกล่าวมาจัดเรียงเพื่อจัดพิมพ์ลงในกระดาษไข เพื่อใช้ทดสอบ เมื่อทดสอบแล้ว ทำการวิเคราะห์รายชื่อแล้วบันทึกผลการวิเคราะห์ลงในบัตรประจำข้อ เพื่อเก็บไว้เป็นสถิติของข้อสอบนั้นๆต่อไป ข้อสอบแต่ละข้อเมื่อมีค่าสถิติหลายตัวควรนำมาศึกษาและปรับปรุงข้อสอบ เช่น ถ้าข้อสอบข้อ 1 ถูกนำไปใช้ 5 ครั้ง แต่แต่ละครั้งมีความยากและอำนาจจำแนกแตกต่างกัน ควรพิจารณาว่า ข้อสอบนี้สรุปแล้วยากเกินไปหรือไม่ มีอำนาจจำแนกสูงหรือไม่สมควรตัดทิ้งหรือปรับปรุงหรือเก็บไว้ใช้ได้อีก เมื่ออาจารย์มีคลังข้อสอบที่มีข้อสอบมากพอเวลาที่ต้องการใช้อาจารย์สามารถสุ่มข้อสอบตามเนื้อหาสาระ พฤติกรรมที่ต้องการวัด ความยากง่ายของข้อสอบและอำนาจจำแนกของข้อสอบ ซึ่งนอกจากจะช่วยทำให้ไม่ต้องเสียเวลาออกข้อสอบแล้วยังทำให้ได้ข้อสอบตามที่ต้องการอีกด้วยโดยพิจารณาค่าสถิติที่บันทึกไว้นั่นเอง

2.5 ทฤษฎีความสามารถทางภาษา

2.5.1 ความหมายและความสำคัญของการฟัง

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการฟังดังต่อไปนี้ จูไรรัตน์ ลักษณศิริ (2540) ได้ให้ความหมายการฟังว่า การฟังเป็นกระบวนการต่อจากการได้ยิน ผู้ฟังจะต้องใช้สมรรถภาพทางสมองและจิตใจเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินกับประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับความหมายของถ้อยคำ และตีความด้วยความคิดและความรู้สึกจนเข้าใจสารที่ฟังและแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสารนั้น โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ การได้ยิน รับรู้ เข้าใจ วิเคราะห์ใคร่ครวญ วินิจฉัย ประเมินค่า ใช้ประโยชน์

ฉัตรภา บุนนาค (2522) ได้ให้ความหมายว่า การฟังมิได้มีความหมายเพียงได้ยินเท่านั้น แต่หมายถึง การได้ยินอย่างรู้เรื่องและเข้าใจความหมายที่ได้ยินตรงตามจุดประสงค์ของผู้เปล่งเสียงนั้น ขึ้นสูงขึ้นไป การฟังยังหมายถึงรวมถึงการรู้จักใช้วิจารณญาณว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นควรเชื่อหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่างๆ ได้อย่างไร

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2530) การฟังเป็นกระบวนการรับสารของมนุษย์ที่ใช้ร่างกายและจิตใจ ด้านร่างกายอาศัยความพร้อมของประสาทรับรู้เสียงในภาษา ต่อจากนั้นใช้จิตใจและสมองตีความหรือกำหนดความหมายของเสียงที่ได้ยิน โดยโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมแล้ว จึงเกิดเข้าใจและเกิดปฏิกิริยาตอบสนองได้

วอลเตอร์ ที แพทที (Walter T. Petty, 1971, อ้างใน พัทธรินทร์ ทวีวัฒนานนท์. 2536) การฟังนั้นมีความหมายมากกว่าการได้ยิน การฟังนั้นต้องการความตั้งใจในการฟัง เพื่อให้ได้ความหมายและมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่ฟังด้วยกระบวนการของการฟัง มี 4 ขั้นตอน คือ

- การได้ยิน
- ความเข้าใจ
- การประเมิน
- การมีปฏิกิริยาโต้ตอบ

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความสามารถในการฟังเป็นกระบวนการการต่อจากการได้ยิน ผู้ฟังจะต้องใช้สมรรถภาพทางสมองและจิตใจเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินกับประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับความหมายของถ้อยคำ แล้วตีความหมายด้วยความคิดและความรู้สึกจนเข้าใจสารที่ฟังและแสดงปฏิกิริยาตอบสนองสารนั้น

2.5.2 ความหมายและความสำคัญของการพูด

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดดังต่อไปนี้ สวานิต ยมาภัย และถิรนนท์ อนุรักษ์ศิริวงศ์ (2533) การพูด คือการใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการ ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึกและความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง

พชร บัวเพียร (2536) ได้กล่าวถึงความหมายการพูดว่า การพูดคือกระบวนการสื่อสารความคิดจากคนหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งโดยมีภาษา น้ำเสียงและอากัปกิริยา เป็นสื่อได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดว่า

- การพูดเข้าใจได้ง่ายกว่าการสื่อสารอย่างอื่น
- การพูดเป็นเครื่องมือของการสมาคม ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในชีวิต
- การพูดช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อกัน การพูดช่วยปลดปล่อยจิตใจ

สรุปได้ว่าการพูดเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งของการสื่อสาร ความสามารถในการพูดเป็นความสามารถการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของผู้พูด เพื่อสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และอากัปกิริยาทำทางจนเป็นที่เข้าใจกันได้

2.5.3 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านดังต่อไปนี้ พชร บัวเพียร (2536) กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2533) การอ่านหนังสือคือการรับรู้ความหมายจากตัวอักษรที่ผู้เขียนนำมาประกอบเป็นถ้อยคำ เป็นประโยค เป็นข้อความมีเนื้อหาสาระสื่อความหมายเข้าใจในเรื่องต่างๆ ได้

สาร์รี เอ แฮร์ริส และคาร์ด บี สมิต (Larry A Harris and Card B. Smith, 1976. อ้างใน วรวรรณ วสุกุล, 2533) การอ่านเป็นลักษณะหนึ่งของการสื่อความหมายเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านในลักษณะของการสื่อความหมายกัน ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเป็นภาษาเขียนตามลักษณะการเขียนของแต่ละบุคคล ส่วนผู้อ่านจะพยายามอ่านเอาความหมายที่ผู้เขียน เขียนไว้ ความสามารถในการเดาความหมายจากสิ่งที่อ่านนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและความรู้ทางภาษาของผู้อ่าน

ฟรายดา ดูบิน (Fraida Dubin, 1982 อ้างใน วรวรรณ วสุกุล, 2533) การอ่านเป็นทักษะที่ซับซ้อนและมีองค์ประกอบและคุณลักษณะมากมายประกอบกัน เช่น

องค์ประกอบทางจิตวิทยา สภาพร่างกาย ตลอดจนสภาพสังคมรวมกันอยู่ด้วย การอ่าน ยุคข่าวสารที่แพร่หลายในรูปของสิ่งพิมพ์ทำให้ทักษะการอ่านมีความสำคัญมากขึ้น

สรุปได้ว่าการอ่านเป็นทักษะสำคัญของการสื่อสาร ความสามารถในการอ่านเป็น ความสามารถรู้และเข้าใจคำอย่างเป็นอัตโนมัติ โดยไม่สนใจกังวลต่อคำต่างๆมากนักขณะที่ อ่านมุ่งความสนใจไปสู่กระบวนการที่จะเข้าใจความหมายของข้อความทั้งหมดได้อย่างรวดเร็ว

2.5.4 ความหมายและความสำคัญของการเขียน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนดังต่อไปนี้ มณีปิ่น พรหมสุทธิ รักษ์ (2524) การเขียน คือ การสื่อความหมายโดยใช้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เป็นสื่อเพื่อ ถ่ายทอดเจตนาารมณ์จากผู้หนึ่งไปยังอีกผู้หนึ่ง

เลียวนาร์ด บลูมฟิลด์ (Leonard Bloomfield, 1963.อ้างใน พัชรินทร์ ทวีวัฒนา นนท์, 2536) การเขียน คือ ระบบการสื่อสารหรือการบันทึกถ่ายทอดภาษา เพื่อแสดงออกซึ่ง ความรู้ ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ต่างๆ โดยใช้ตัวหนังสือและเครื่องหมายต่างๆเป็น สัญลักษณ์

สนธิ ตั้งทวี (2529) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสรุปได้ดังต่อไปนี้

- การเขียนเป็นเครื่องแสดงออกของความรู้ ความคิด และความรู้สึกของ มนุษย์
- การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญ หรืออารยธรรมของ มนุษย์ในแต่ละยุคสมัย
- การเขียนเป็นเครื่องสื่อสารและสนองความต้องการของมนุษย์
- การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ช่วยกระจาย ความรู้ให้แพร่หลายออกไป
- การเขียนเป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิด และความเพลิดเพลินแก่คนทุก เพศทุกวัย
- การเขียนเป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบันจุดมุ่งหมายในการ เขียน ดังนั้นสรุปได้ว่า การเขียนในฐานะเป็นส่วนประกอบสำคัญของ ทักษะการใช้ภาษา เป็นกระบวนการสื่อความหมายจากผู้หนึ่งไปยังผู้หนึ่ง โดยใช้ตัวอักษรเป็นสื่อ

2.6 การทดสอบความสามารถทางภาษา

วินัย รังสินนท์ และคณะ (2535) ได้แบ่งความสามารถการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตพิสัยและด้านทักษะพิสัย ซึ่งความสามารถด้านพุทธิพิสัยนั้นหมายถึง ความสามารถด้านสมองหรือสติปัญญา ได้แก่ความสามารถในการจำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

วินัย รังสินนท์ และคณะ (2535) ได้อธิบายความสามารถด้านพุทธิพิสัยดังต่อไปนี้ ว่าเป็นความรู้ ความจำ เป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการระลึก หรือจำได้ถึงเรื่องราวที่เรียนรู้แล้ว ความเข้าใจเป็นความสามารถในการใช้กระบวนการทางความคิดในการนำข้อความที่ได้รับจากประสบการณ์ต่างๆ มาทำให้มีความหมายขึ้น การนำไปใช้เป็นความสามารถในการนำสิ่งที่ป็นนามธรรมไปใช้ในสถานการณ์เฉพาะเรื่องหรือสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรม นามธรรม การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกเรื่องราว เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ว่าประกอบด้วยส่วนย่อยๆ อะไร การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการรวบรวมหรือประกอบส่วนย่อยทั้งหลายให้เป็นส่วนรวมโดยส่วนรวมนี้จะมีแบบหรือ โครงสร้างใหม่ที่มีความชัดเจนหรือคุณภาพสูงขึ้น การประเมินค่าเป็นความสามารถในการวินิจฉัยเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งหรือเรื่องราวต่างๆ ตามมุ่งหมายที่วางไว้

กล่าวได้ว่าความสามารถด้านพุทธิพิสัยเป็นพื้นฐานส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดความสามารถด้านทักษะภาษาและเป็นเนื้อหาสำคัญของการฝึกฝน เพื่อให้ใช้ทักษะทางภาษาอย่างคล่องแคล่ว ดังนั้น ในการวัดความสามารถด้านทักษะภาษา จึงวัดทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะการฟัง ได้แก่การฟังถูกต้องและการฟังเข้าใจ ทักษะการอ่าน ได้แก่การอ่านออกเสียง ถูกต้อง การอ่านในใจอย่างเข้าใจ ความเร็วในการอ่าน การอ่านแล้วแปลความหมาย ดีความสรุปความได้ถูกต้อง ทักษะการพูด ได้แก่ การพูดถูกต้องทั้งจังหวะ คำพูดเสียงสูง เสียงต่ำ เสียงสั้น เสียงยาว พูดได้ครบถ้วนตามเนื้อความ ได้ตอบด้วยเหตุผล พูดเพื่อสื่อสาร ความหมาย ทักษะการเขียน ได้แก่ ลายมือ การเขียนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เครื่องหมายวรรคตอน การเขียนสื่อสารความหมายได้ถูกต้อง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2529) ได้ระบุสมรรถภาพทางการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในแบบทดสอบคุณภาพนักเรียนไว้ 8 อย่างคือ

- ความสามารถในการรับข้อมูล
- ความสามารถในการจำแนกพวก
- ความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญ

- ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์
- ความสามารถในการขยายความ
- ความสามารถในการสรุปรูปแบบ หลักการ สูตร
- ความสามารถในการรูปแบบ
- ความสามารถในการสรุปรูปแบบ

จากที่กล่าวข้างต้น จะสังเกตได้ว่าความสามารถด้านภาษานั้นจะเน้นความสามารถ
การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อการค้นคว้าเป็นหลัก ความสามารถการใช้ภาษาไม่ใช่หมายถึง
ทักษะทางภาษาซึ่งประกอบไปด้วย การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเพียงอย่างเดียว ยัง
รวมทั้งความสามารถใช้ทักษะทางภาษาต่างๆเพื่อแก้ปัญหาเผชิญหน้า ความสามารถการใช้
ภาษานั้นเป็นผลลัพธ์ที่ได้มาจากการฝึกฝนทักษะต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ